

Doručování

Fikce doručení dle 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech nepřichází v případě doručování písemnosti do „nepříslušné“ datové schránky v úvahu. Adresátovi nemůže jít k tíži pochybení soudu, který nesprávně doručoval rozhodnutí do datové schránky zřízené adresátovi pro jeho činnost advokáta, jestliže v daném řízení před soudem nevystupoval jako advokát a do své datové schránky zřízené pro činnost advokáta se ani nepřihlásil, tedy neměl možnost se s písemností nijak seznámit.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 1850/2015, ze dne 6.9.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Cereus s.r.o., se sídlem v L., zastoupeného JUDr. B.V., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému JUDr. J. K.-I., IČ 13129929, o zaplacení částky 884 350 Kč s příslušenstvím vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 52 Cm 102/2011, o dovolání žalobce proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. září 2014, č. j. 3 Cmo 1/2014-65, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. září 2014, č.j. 3 Cmo 1/2014-65 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. října 2013, č.j. 52 Cm 102/2011-49 se zrušují a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze jako soud prvního stupně usnesením ze dne 7. října 2013, č. j. 52 Cm 102/2011-49 zamítl návrh žalovaného na vyslovení neúčinnosti doručení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. dubna 2013, č.j. 52 Cm 102/2011-39. Soud prvního stupně vycházel ze skutečnosti, že žalovanému byl výše uvedený rozsudek doručen do jeho datové schránky, a to fikcí doručení dle ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). Žalovaný v návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení namítal, že v řízení vystupuje jako fyzická osoba, nikoli jako advokát, přičemž datová schránka, do které mu byl rozsudek doručen, mu byla zřízena pro činnost advokáta. Nadto uvedl, že profesi advokáta již několik let nevykonává z důvodu svého zdravotního stavu, proto neměl důvod si datovou schránku zprovoznit. Soud prvního stupně k tomu uvedl, že žalovaný sice v řízení vystupuje jako fyzická osoba, ovšem jako fyzická osoba-podnikatel pod stejným identifikačním číslem, pod jakým vystupoval i jako advokát a pro které mu byla zřízena datová schránka. Soud prvního stupně odkázal na komentářovou literaturu a uzavřel, že při doručování rozsudku nepochybil, když jej doručil do datové schránky zřízené žalovanému jakožto advokátovi. Soud prvního stupně tedy dospěl k názoru, že žalovanému bylo doručeno řádně a není zde namístě aplikace ustanovení § 50d o. s. ř. o neúčinnosti doručení.

K odvolání žalovaného Vrchní soud v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 30. září 2014, č.j. 3 Cmo 1/2014-65, změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že doručení výše označeného rozsudku je neúčinné. Odvolací soud se neztotožnil s právním posouzením věci soudu prvního stupně a uvedl, že z obsahu spisu vyplývá, že předmět sporu se týká podnikatelské činnosti žalovaného, nikoli jeho advokátní praxe, a podotkl, že v průběhu celého řízení byly žalovanému písemnosti doručovány poštou. Odvolací soud tedy zkoumal, zda v dané věci existuje omluvitelný důvod dle § 50d o. s. ř., pro který se žalovaný nemohl s rozsudkem doručeným do datové schránky seznámit. Dle názoru odvolacího soudu mohl žalovaný důvodně předpokládat, že předmětný rozsudek mu bude doručen poštou, když doposud v řízení mu byly všechny písemnosti doručovány poštou. Odvolací soud také zdůraznil, že údaje o datové schránce žalovaného soud prvního stupně zjistil z údajů o žalovaném

jako advokátovi, byť postavení advokáta v daném řízení neměl. Dle názoru odvolacího soudu formálně soud prvního stupně nepochybil, když doručil písemnost datové schránky žalovaného, který měl povinnost ji zprovoznit a užívat, avšak jeví se jako nepřiměřeně tvrdé trvat na fikci doručení dle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce včasné dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 o. s. ř., přičemž dle názoru dovolatele napadené rozhodnutí spočívá na řešení otázky procesního práva, při níž se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Dle dovolatele odvolací soud nesprávně posoudil otázku účinnosti doručení předmětného rozsudku, když dospěl k závěru, že v daném případě je doručení neúčinné. Dovatel odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. října 2013, sp. zn. 21 Cdo 93/2012, podle jehož závěru soud z úřední povinnosti zjišťuje, zda má adresát zřízenou datovou schránku a pokud ano, pak doručuje písemnosti do datové schránky, jestliže nedošlo k jejich doručení při jednání nebo jiném úkonu soudu. Dovatel odkázal také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2014, sp. zn. 3 As 95/2013, podle kterého datová schránka představuje preferovaný způsob doručování zástupcům účastníků řízení a pokud soud takový způsob doručování nezvolí, může se jednat o procesní pochybení. Dle dovolatele odvolací soud nerespektoval ani rozhodnutí Ústavního soudu, konkrétně usnesení Ústavního soudu ze dne 19. prosince 2012, sp. zn. III. ÚS 272/12, dle jehož závěru není důvodem k vyslovení neúčinnosti doručení datovou schránkou skutečnost, že účastník řízení neměl přístup k počítači z důvodu stěhování kanceláře. Dovatel uzavřel, že důvody, které žalovaný uvedl, nepovažuje rozhodovací praxe Nejvyššího soudu za objektivní překážku mající vliv na účinnost doručení písemnosti, a navrhl, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaný se k dovolání nevyjádřil.

Dovolací soud posuzoval, zda je v dané věci dovolání přípustné a zda jsou splněny zákonem požadované podmínky, zejména náležitosti dovolání.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 50d odst. 1 o. s. ř. na návrh účastníka rozhodne odesílající soud, že doručení je neúčinné, pokud se účastník nebo jeho zástupce nemohl z omluvitelného důvodu s písemností seznámit.

Podle § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručení okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu.

Podle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech nepřihlásí-li se do datové schránky osoba podle odstavce 3 ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty, to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení.

Dovolání je přípustné, neboť otázku účinnosti doručení písemnosti do datové schránky účastníka, která mu byla zřízena pro jinou činnost, než v rámci jaké vystupuje v daném řízení před soudem dosud nebyla dovolacím soudem vyřešena, a důvodné.

Má-li fyzická osoba zřízeno více datových schránek (např. datovou schránku fyzické osoby a datovou schránku podnikající fyzické osoby, nebo advokát datovou schránku podnikající fyzické osoby - advokáta, ale též insolvenčního správce nebo daňového poradce), je třeba jí doručovat písemné vyhotovení rozhodnutí, jiných úkonů a dalších písemností do té datové schránky, která odpovídá povaze doručované písemnosti. Účinky doručení písemnosti však nastanou i jejím doručením do jiné („nepříslušné“) datové schránky téže fyzické osoby za podmínek § 17 odst. 3 zákona č. [300/2008](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Rovněž doručení písemnosti v případě, že je doručována do „nepříslušné“ datové schránky, tedy do schránky, která byla zřízena pro jinou činnost fyzické osoby, než které se týká doručovaná písemnost. Písemnosti by měly být doručovány do datové schránky zřízené pro tu oblast činnosti subjektu, které se týká i ona písemnost. Jestliže soudy pochybí a písemnost doručí do „nepříslušné“ datové schránky, je pak v takovém případě doručeno za podmínek § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech, tedy v okamžiku, kdy se do datové schránky přihlásí oprávněná osoba. Z výše uvedeného je zřejmé, že účinky doručení nastanou i v případě, že je doručováno do „nepříslušné“ datové schránky, ovšem pouze za podmínky, že adresát má možnost seznámit se s doručovanou písemností tím, že se do datové schránky přihlásí v souladu s § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech.

Naopak fikce doručení dle 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech nepřichází v případě doručování písemnosti do „nepříslušné“ datové schránky v úvahu. Adresátovi nemůže jít k tíži pochybení soudu, který nesprávně doručoval rozhodnutí do datové schránky zřízené adresátovi pro jeho činnost advokáta, jestliže v daném řízení před soudem nevystupoval jako advokát a do své datové schránky zřízené pro činnost advokáta se ani nepřihlásil, tedy neměl možnost se s písemností nijak seznámit.

V projednávaném případě soud prvního stupně pochybil, jestliže rozhodnutí žalovanému doručoval do datové schránky advokáta, přestože žalovaný v předmětném řízení jako advokát nevystupoval. Vzhledem k tomu, že žalovaný se do datové schránky nepřihlásil, nemohly nastat účinky doručení rozhodnutí. Rovněž nemohlo dojít ani k fikci doručení dle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech, a to právě z důvodu, že rozhodnutí bylo doručováno do datové schránky, která byla zřízena pro jinou oblast činnosti žalovaného, než v rámci které vystupoval před soudem. Na základě výše uvedeného není možné postupovat podle § 50d o. s. ř.. Nelze totiž uvažovat o vyslovení neúčinnosti doručení, když účinky doručení ex lege vůbec nenastaly. Nelze tedy přisvědčit odvolacímu soudu, že soud prvního stupně postupoval formálně správně, když žalovanému doručoval do datové schránky zřízené pro advokátní praxi žalovaného. Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že účinnost doručení písemnosti do datové schránky účastníka, která mu byla zřízena pro jinou činnost, než v rámci jaké vystupuje v daném řízení před soudem, nastane v okamžiku, kdy se do datové schránky přihlásí oprávněná osoba. Fikce doručení podle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech nepřichází v případě doručování písemnosti do „nepříslušné“ datové schránky v úvahu.

Dovolací soud shledal napadené rozhodnutí odvolacího nesprávným, avšak na základě odlišného právního posouzení, než toho, které předestřel dovolatel. Dovolací soud připomíná, že je sice dle § 242 odst. 3 o. s. ř. vázán dovolacím důvodem uplatněným v dovolání, není již však vázán samotným právním názorem dovolatele. Nejvyšší soud proto napadené rozhodnutí a rovněž rozhodnutí soudu prvního stupně podle § 243e odst. 1 a 2 o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)